

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
	Kommunestyret	

Fosnavåg hamn - ny handsaming

Samandrag:

Herøy kommune har saman med Kystverket utgreia eit fellesprosjekt for å sikre utdjuping og miljøopprydding i Fosnavåg hamn.

Kommunen er ferdig med utgreiinga og fått tilstrekkeleg avklaringar med grunneigarane knytt til etablering av deponiet i Fosnavåg hamn.

Kommunestyret må no ta stilling til den økonomiske risikoen i prosjektet og om kommunen skal gå vidare med aktuelt deponi. Alternativt så kan kommunestyret søkje departementet om justering av forskoteringsavtalen og deretter vurdere om det kan vere andre deponialternativ i tillegg til Fosnavåg hamn.

Kommunedirektøren si tilråding:

På grunn av den økonomiske risikoen i prosjektet, sett opp i mot kommunen sin økonomiske og finansielle situasjon, så går kommunen ikkje vidare med prosjektet slik det ligg føre.

Kommunen søker departementet om justering av forskoteringsavtalen, opp i mot fastsette tidsfristar og deponiløysing, og utgreier andre deponiløysingar som kan gi tilsvarende nytteeffekt for næringslivet som deponiløysinga i Fosnavåg ham, med ein føresetnad om å oppnå ei lågare kostnad og/eller lågare økonomisk risiko.

Vedlegg:

Referat frå grunneigarmøte i Fosnavåg hamn
Referat frå grunneigarmøte i Fosnavåg hamn
Spørsmål om dialog knytt til dekking av finansieringsutgifter til Fosnavåg hamn
Fosnavåg hamn - endeleg vedtak om utdjuping og miljøopprydding
Fosnavåg hamn - status og prosjektavklaring (L)(53916)
Tiltaksplan Rambøl 2013 (L)(49541)
Tiltaksplan Rambøl 2015 (L)(49542)
Kommunestyresaka Fosnavåg hamn 310119 (L)(49543)
Søknad om forskoteringsordninga 27. april 2018 (L)(49876)
10214519-RIG-NOT-002 Supplerende vurdering revidert kostnadsoppsett
Fosnavåg hamn - kommunal forskotering 191119 (L)(49545)
Signert avtale om forskottering av prosjekt Fosnavåg fiskerihamn 181219 (L)(49546)
Bindende forhåndsuttalelse – Merverdiavgiftsrettslige forhold ved utbedring av Fosnavåg fiskerihavn i Herøy kommune 220420 (L)(49547)
Fosnavåg hamn - status og prosjektavklaring (L)(53916)
Fosnavåg hamn - Notat setninger og setningstid (L)(57278)
673 - Fosnavåg Havn Mudring og opparbeidelse av strandkantdeponi -2020
Fosnavaag Pelagic (L)(59662)
Spørsmål knytt til dekking av finansieringsutgifter til Fosnavåg hamn
Herøy Høgre, Herøy FrP og Herøy KrF ber med dette om at saka om Fosnavåg hamn vert handsama på nytt
Underskriftskampanje
Vedrørande kommunestyre sak om forskottering av deponi i indre hamn.
Notat
Referat frå møte med Kystverket 14.09.2020

Saksopplysningar:**1. Historikk i saken**

Saka knytt til Fosnavåg hamn er eit delt prosjekt, som er knytt til Kystverket sitt prosjekt om utdjuping av Fosnavåg hamn samt kommunen sitt ønskje om miljøopprydding i hamneområdet.

Kystverket sitt prosjekt ligg inne i Nasjonal transportplan (NTP) for perioden 2024-29. For å sikre at Kystverket sine prosjekt i NTP vart gjennomført, etter at ansvaret for fiskerihamnene skulle overførast til fylkeskommunen, så etablerte staten ei overgangsordning der kommunane kunne søkje om å få forskotere prosjekta i NTP. Herøy kommune søkte om å forskotere Kystverket sitt prosjekt den 18. april 2018; kommunen fekk lovnad om slike forskoteringsmidlar den 12. juni 2019 og avtale mellom staten og kommunen vart signert den 18. desember 2019.

Utfordringa i denne saka, er at kommunen skal etablere eit deponi i forkant av eigedomar som kommunen ikkje har eigarskap til, og kommunen er såleis avhengig av å sikre eigarskap til kaifronten for å kunne etablere deponiet. Det blir her vist til at dersom kommunen berre sikra ein rett til å etablere deponiet på «anna manns grunn» og ikkje eigarskap, så er det ein risiko for at kommunen ikkje for aktivert investeringa – og følgjeleg må ta kostnaden over driftsbudsjettet.

Kommunen har gjennom dialog med grunneigarane fått ein aksept for at kommunen tek over eigarskapen til kaifronten i indre hamn, dette for å kunne etablere eit deponi og deretter etablere ein ny kaifront eigd av kommunen. Det einaste som står att er å

bli samt om vederlag/kompensasjon for overtakinga av Fosnavaag Pelagic AS sin kaifront – ei tenkt løysing her kan vere at Fosnavaag Pelagic AS gir frå seg eigarskapen til kaifronten mot å få eigarskap til deler av det nye landarealet som blir etablert i indre hamn – det blir lagt til grunn at kommunen vil kome til einigheit om ei slik løysing om overtaking av kaifronten frå Fosnavaag Pelagic AS.

Vidare i saka blir det vist til at Fosnavaag Pelagic AS og kommunen er samd om løysingar som kan sikre drift i anleggsperioden, samt redusere risikoen for driftsstans i anleggsperioden, slik som:

- leggje inn krav i anbodspapira om drift i anleggsperioden
- forsterke indre almenningsskai med kr 1 million til bruk for mottak av fisk
- avklare at båtane kan bakke inn til indre almenningsskai
- Fosnavaag Pelagic AS vil etablere mottak av fisk på indre almenningsskai

Men i tillegg til dette krev Fosnavaag Pelagic AS at kommunen skal garantere for eventuelt økonomisk tap på grunn av driftsstans – dersom det likevel skulle bli driftsstans på grunn mudringsprosjektet. Kommunen kjem truleg ikkje frå dette ansvaret ved å leggje ei slik forplikting inn i anbudsgrunnlaget – idet tilbydarane då må rekne inn eit slikt ansvar i sine anbudsprisar.

2. Oppdatert kostnadsoverslag

Vi vil leggje fram følgjande korrigererte kostnadsoverslag til saka, når saka no kjem opp til ny behandling:

Fosnavåg hamn - kostnader		
Kostnadsoverslag for utdjuving (oppdatert)	108 500 000	1)
+ miljøopprydding «Slippen» (indeksregulert)	2 200 000	
+ grunnkjøp kaifront indre hamn (takst)	11 400 000	2)
+ grunnkjøp nausteigedomar (indeksregulert)	3 800 000	
+ bygging av ny kaifront (oppdatert)	11 000 000	
+ dreining for setningstid til mindre enn 6 mnd	2 400 000	
+ forbelastning av 1/4 av deponiet	4 000 000	
+ uføresette på kommunen sin del av prosjektet	3 480 000	3)
+ utgreiingsarbeid 2015-2020	1 900 000	4)
=Totalt før prisstigning og finans	148 680 000	
+ prisstigning med 2,0 % (2020-2023)	12 111 000	5)
=Totalt før refusjonar	165 336 000	
- forskotering frå departementet (2026)	108 500 000	
- prosjektmidlar frå Miljødirektoratet (2026)	2 200 000	
=kommunen sin eigendel	54 636 000	
Driftsutgifter	2022-2026	2026->
+ rentekostnad 2,5 % per år	4 133 400	1 359 075 ⁶⁾
+ avskrivning	380 000	1 365 900 ⁷⁾
= finanskostnader	4 513 400	2 724 975
- tilskot frå fylkeskommunen å 1/3 av renteutgiftene	1 377 800	
= finanskostnader	3 135 600	2 724 975 ⁸⁾

Ad 1

Kommunen hadde lagt til grunn at «prispostane» i kostnadsoverslaget til Kystverket var «låst», men i møte den 14. september 2020 var det avklart at vi kunne ompostere, men berre innanfor det som Kystverket hadde ansvaret for.

Ad 2

Herøy båtlag har redusert sitt krav med 20 % og med bakgrunn i at Gerh.Voldnes AS har knytt seg til prisen Herøy båtlag oppnådde, så blir kravet til Gerh.Voldnes også redusert med 20 %.

Ad 3

Kommunen sin post for uføresette på 10 % blir redusert, når grunneigarkravet blir redusert.

Ad 4

Økonomileiaren har bemerka at det er påført kostnader på prosjektet i perioden i 2015-2017, samt utgifter i 2019-2020 og totalt utgjør dette kr 1,9 million, noko som fører til ei auke i kostnadsoverslaget

Ad 5

I møte med Kystverket den 14. september 2020 var det anført av Kystverket at perioden for prisstigninga måtte vere for lang, og vi har difor redusert tal på år for prisstigning. Vidare har økonomileiaren til kommunen teke ein ny vurdering av denne posten, og redusert årleg prisstigning frå 2,5 % til 2 %.

Ad 6

Økonomileiaren har i nytt notat justert 40 års stipulert rente frå 0,81 % til 2,5 % per år. Vidare har vi lagt inn eit tilskot frå fylkeskommunen med 1/3 av renteutgiftene, som tilsvarer det som Giske kommune har bedt om blir dekket av fylkeskommunen.

I kostnadsoverslaget blir det stipulert forventa behov for låneopptak på kr 54,6 million, etter at vi har fått refundert forskoteringsmidlane frå staten. Eit slikt låneopptak vil, etter refusjonen frå staten, gi ei auke i årlege driftsutgifter på kr 2,7 million – det blir her vist til at dette er den same som var stipulert i det opphavlege kostnadsoverslaget til saka den 27. august 2020.

Ad 7

Det blir lagt til grunn at vi ikkje får krav om avskrivning av kostnader som ligg til forskoteringsavtalen – eller det som blir dekket av tilskot frå Miljødirektoratet, og det vil seie at vi må avskrive kostnad til grunnkjøp på kr 15,2 million i prosjektperioden – med ei avskrivningstid på 40 år vil dette vere kr 380 000 i året i prosjektperioden 2022-2026 – deretter får vi avskrivning på kommunen sin eigendel frå 2026. Det blir då lagt til grunn at bygging av kai, drenering og forbelastning skjer i 2025.

Ad 8

Det som er utfordringar i dette prosjektet, og som kan påverke driftsbudsjettet, er at det ligg føre store økonomiske risikoar i prosjektet, og dette var oppsummert i kommunestyresaka den 27. august 2020 som risiko knytt til:

- mudringsprisane, når vi må gjennomføre prosjektet i eit bestemt tidsrom
- risiko for at deponiet blir for stort eller at deponiet blir for lite
- økonomiske garantiansvaret opp mot Fosnavaag Pelagic AS

Kommunedirektøren legg til grunn at risikoen for dei to første strekpunkta ligg mellom kr 0 - 25 million kroner, samt ein tilsvarande økonomisk risiko for punkt tre – erstatningsutbetalingar vil gå på drift og ikkje investering.

3. Krav om kommunestyremøte der saka kjem opp på nytt

Kommunedirektøren viser til at 1/3 av kommunestyret har sett fram krav om eit kommunestyremøte der Fosnavåg hamn saka på nytt blir sett på sakskartet – og det blir anført at det var manglande opplysningar i saka samt at kommunen ikkje har teke omsyn til at vi kan søkje om meir tilskot frå Miljødirektoratet – dersom det blir lagt inn ein kommunal eigendel.

Først var det anført som manglande opplysningar at referata frå dei to politiske møta som formannskapet tok initiativ med grunneigaren den 24. august 2020 ikkje var ein del av sakens dokumenter ved behandling av saka i kommunestyret den 27. august 2020.

Kommunedirektøren viser til at sjølv om det var orientert om dette i kommunestyremøte, så er dette no innarbeida i det oppdaterte kostnadsoverslaget, og som hadde betyding for kostandane i saka var:

- Herøy båtlag reduserte i møte den 24. august 2020 sitt krav med kr 2 million, noko som får tilsvarande konsekvens for kravet frå Gerh.Voldnes AS, som blir redusert med kr 0,9 million.
- Fosnavaag Pelagic AS aksepterte i møte den 24. august 2020 om å finne ei løysing/avtale slik Herøy kommune kunne ha eigarskap til kaifront og sikre at kommunen kunne ta utgifta på investering og ikkje på drift.

Referata frå dei politiske møte som formannskapet tok initiativ til med grunneigarane den 24. august 2020 følgjer no som vedlegg til saka.

Vidare var det anført som manglande utgreiing i saka at Herøy kommune ikkje hadde søkt på tilskotsordning frå fylkeskommunen samt at det var meir å hente frå Miljødirektoratets tilskotsordning til miljøoppdydding, enn det som var lagt inn i kostnadsoverslaget.

Kommunedirektøren vil vise til at fylkeskommunen ikkje har ei tilskotsordning eller midlar til dekking av renteutgifter til kommunar som har fått tilsagn om forskoteringsmidlar. Det blir her vist til kommunen sitt brev av 24. august 2020, der fylkeskommunen har gitt følgjande svar den 4. september 2020:

«Møre og Romsdal fylkeskommune er positive til ein dialog med Herøy kommune om finansieringsutgiftene knytt til utdjupingsprosjektet ved Fosnavåg hamn i regi av vår rolle som næringsutviklar.»

Det blir vist til at sjølv om fylkeskommunen ikkje har løyvd midlar, så har vi lagt til grunn at fylkeskommunen vil dekke 1/3 av renteutgiftene i prosjektperioden, og då som tilskot frå fylkeskommunen.

Når det gjeld tilskot frå Miljødirektoratet, så vil kommunedirektøren vise til at vi gjennom forhandlingar med Kystverket i fjor haust, fekk Kystverket til å ta ansvaret

for miljøoppryddinga i randsona mot land – og det einaste som stod i igjen av miljøopprydding som kommunen kunne søkje om tilskot til var utanfor «Slippen».

Når det gjeld området utanfor «Slippen» har kommunedirektøren lagt inn at kostnaden til miljøoppryddinga blir dekkja «krone for krone» mot tilskot frå miljødirektoratet. Vidare er det slik at kommunen skal søkje om tilskot gjennom tilskotsordninga året før tiltaket skal gjennomførast og det vil seie at når vi i avtalen med Kystverket har planlagt oppstart 1. kvartal 2022, så vil det vere den 15. oktober 2021, som er søknadstidspunktet for Herøy kommune sin del.

Det kan sjølvstundt vere andre tiltak som det kan vere aktuelt å søkje om tilskot til, men som ikkje er lagt inn i kostnadsoverslaget – og dette kan til dømes vere aktiv korresjonsskydding og overvåking av deponiet. Dette vil kommunen ta i ein dialog med Miljødirektoratet, før vi startar med prosjektering av eit deponi.

4. Kystverkets innspel om å vurdere alternative deponiløysingar

Dersom kommunestyret ikkje ønskjer å gå vidare med den skisserte løysinga med eit deponi i indre hamn, så vurderer kommunen det slik at staten ikkje lenger er bunden av forskoteringsavtalen. Kommunen må då eventuelt sjølv ta kostnaden med å utgreie andre deponialternativ om det er ønskjeleg, og parallelt må kommunen søkje departementet om ein justering av avtalen.

Når det gjeld moglegheitene for ei justering av forskoteringsavtale, så viser kommunedirektøren til at Kystverket den 3. september 2020 inviterte kommunen til ein dialogmøte den 14. september 2020. Til dette møte vurderte kommunedirektøren og ordføraren at det var formålstenleg å invitere gruppeleiarane frå dei partia som ikkje er representert gjennom ordføraren og varaordføraren.

Administrasjonen hadde i forkant av møte bedt Kystverket om ei avklaring knytt til moglegheitene til ompostering på «prispostane» i Kystverket sitt kostnadsoverslag, men utover dette så var det ikkje anna agenda til møte enn at Kystverket hadde eit ønskje om eit møte «der vi går gjennom saken».

Kommunedirektøren viser til referat frå møte, som følgjer som vedlegg, og dei justeringane og avklaringa vi fekk i høve kostnadsoverslaget. Kystverket stadfesta også at dei tok ansvaret for miljøoppryddinga i hamna, med unnatak for området utanfor «Slippen».

Det som var det viktigaste frå møte med Kystverket den 14. september 2020, var at Kystverket tok opp spørsmålet om kommunen kunne vurdere andre deponiløysingar enn det som var utgreia i saka. Dette fordrar at kommunen måtte søkje departementet om justering av avtalen – først opp i mot tidsfristane som var fastsett og deretter opp i mot eventuelle alternative deponiplasseringar

Vurdering og konklusjon:

Dersom kommunen skal følgje opp forskoteringsavtalen med staten, så må kommunen ta endeleg stilling til saka i kommunestyret – alternativt kan kommunen søkje departementet om utsetting av saka inntil vi har utgreia andre alternative løysingar.

På grunn av den økonomiske risikoen i prosjektet, sett opp i mot kommunen sin økonomiske og finansielle situasjon, så vil ikkje kommunedirektøren innstille på at

kommunen går vidare med prosjektet, slik prosjektet no ligg føre. Dette er i samsvar med innstillinga til kommunestyresaka som var til behandling den 27. august 2020.

Kystverket presenterte i møte den 14. september 2020 ei løysing om å få vurdert andre deponiløysingar, som kan gi tilsvarande nytteeffekt for næringslivet som deponiløysinga i indre hamn. Kommunedirektøren vil difor innstille på at kommunen søker departementet om justering av forskoteringsavtalen samt parallelt arbeidet med å utgreie alternative deponiløysingar.

I denne samanheng vil kommunedirektøren vise til at eit nytt landareal ved etablering av eit deponi til bruk for næring og industri har ein verdi, som det er viktig å synleggjere – sjølv om det kan vere vanskeleg å setje ein verdi på dette i eit kostnadsoverslag.

Når saka på nytt er utgreia, så vil saka kome opp til ny handsaming med dei ulike alternativ til deponiløysingar, der deponiet i indre hamn vil vere eit av alternativa.

Likestillingsmessige sider ved saka: Ingen kjende

Konsekvensar for folkehelsa: Ingen kjende

Miljøkonsekvensar: Kommunen oppnår miljøopprydding i Fosnavåg hamn

Økonomiske konsekvensar: Prosjektet har konsekvensar for kommunen sine driftsutgifter med kr 2,2 million i årlege finanskostnadar etter at kommunen har motteke forskoteringsmidlane frå staten.

Beredskapsmessige konsekvensar: Ingen kjende

Konsekvensar for barn og unge: Ingen kjende

Trond Arne Aglen
kommunedirektør

Andreas Christian Nørve
ass.rådmann/kommunalsjef